

Infrastrukturdepartementet

Vår referens: Dnr 21-7759

Remissvar avseende SOU 2021:29 Ökade möjligheter att förhindra illegal handel via post, dnr I2021/01294

Post- och telestyrelsen (PTS) har enligt 1 § förordningen (2007:951) med instruktion för Post- och telestyrelsen ett samlat ansvar inom postområdet och området för elektronisk kommunikation. PTS tillstyrker, utifrån de aspekter myndigheten har att beakta, huvuddelen av förslagen i betänkandet. Myndigheten önskar dock utifrån myndighetens ansvarsområde lämna följande synpunkter på det remitterade betänkandet och dess förslag.

Avsnitt 6.6.3 om närmare utformning av en ny reglering

Utredningen föreslår ökade möjligheter att bryta tystnadsplikten för den som i postverksamhet fått del av eller tillgång till uppgift som rör misstanke om brott till polismyndighet m.fl. om fängelse är föreskrivet för brottet. Enligt PTS mening är det viktigt att det finns en tydlighet i hur möjligheten att bryta tystnadsplikten ska tolkas och tillämpas, eftersom ett stort ansvar läggs på den enskilde medarbetaren och att det i det enskilda fallet kan vara svårt att bedöma om ett utlämnande ska ske.

Avsnitt 7.4.2 om utformning av tystnadsplikten

Utredningen föreslår att tystnadsplikten bör gälla för alla aktörer inom befordringsverksamheten som kan komma att verkställa ett beslut om postkontroll, och att alla former av försändelser kan omfattas av regleringen. I detta sammanhang hänvisar utredningen dels till 3 kap. 5 § andra stycket postlagen och att PTS redan idag hämtar in vissa uppgifter från de som tillhandahåller posttjänster, dels till att det av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/644 av den 18 april 2018 om gränsöverskridande paketleveranstjänster (paketförordningen) följer att PTS har tillsyn över de aktörer i landet som distribuerar paket som väger upp till 31,5 kilo. Utredningens slutsats

är att det därmed inte torde föreligga några större svårigheter för PTS att avgöra vilka aktörer som bör omfattas av tillsynen.

Till skillnad från utredningen anser PTS att det är en större uppgift att avgöra vilka aktörer som omfattas och att utredningen således missbedömt den arbetsinsats som krävs av PTS för att fullgöra uppdraget i enlighet med förslaget. Den tillsyn som PTS idag utövar på postområdet riktas i huvudsak mot de som bedriver postverksamhet, och som varit föremål för en tillståndsprocess och som därmed är väl kända för PTS. Genom tillstånd ställer PTS idag upp villkor om skyldigheter för tillståndshavare att på ett visst sätt fullgöra vad som föreskrivs bland annat om tillförlitlighet och personlig integritet. PTS har begränsad inblick i verksamheter och rutiner hos övriga aktörer som tillhandahåller posttjänster och gränsöverskridande paketleveranstjänster. Den nya regleringen som infördes 2018 genom 3 kap. 5 § postlagen och paketförordningen ger enbart möjlighet för PTS att samla in viss typ av data gällande främst omsättning, volymer och priser samt viss geografisk data.

Utifrån utredningens förslag kommer dessutom tyngre försändelser än vad som i övrigt regleras i postlagen att omfattas av regler om tystnadsplikt och falla inom PTS tillsynsansvar. Det torde kunna handla om försändelser inom till exempel åkeriföretag och godstransport som typiskt sett inte utgör post.

Avsnitt 9.7.3 om konsekvenser

Som framgått ovan konstaterar PTS att kretsen som träffas av de nu föreslagna reglerna är vid, delvis okänd för PTS och inte på förhand given. PTS bedömning är därför att tillsynsansvaret, i motsats till vad utredningen har kommit fram till, kommer innebära en nämnvärd pålaga för PTS. Ansvaret medför behov av andra typer av kontakter och fler informations- och tillsynsinsatser än vad PTS genomför i dag på postområdet.

Tilläggas kan att om tystnadsplikten i postlagen och sekretessen i offentlighets- och sekretesslagen ska kunna brytas i fler fall än i dag i kontakter med brottsbekämpande myndigheter kommer det sannolikt att leda till att fler försändelser kan bli föremål för tvångsmedel. Det innebär att behovet av att utöva tillsyn rimligen blir större i takt med att antalet postkontroller/beslag m.m. ökar, vilket i sin tur medför att PTS arbetsinsats ökar ytterligare.

Myndigheten beräknar att det utökade och till stora delar nya tillsynsansvaret över tid skulle innebära åtminstone ytterligare en heltidstjänst att administrera. Finansieringen av PTS arbete med genomförande av tillkommande arbetsuppgifter behöver säkerställas eftersom de öronmärkta avgifter som finns för annan tillsyn på post- och paketområdet enligt postlagen, paketförordningen och förordning (2016:602) om finansiering av Post- och telestyrelsens verksamhet inte får användas till dessa tillkommande arbetsuppgifter.

Detta yttrande har beslutats av divisionschefen Björn Blondell. I ärendets slutliga handläggning har även enhetschefen Emma Maraschin, verksjuristen Madelene Skeppar och juristen Anna Åberg (föredragande) deltagit.

